

REPUBLIKA SRPSKA
Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka

Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
tel/faks: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka

St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

IZVJEŠTAJ
o radu Agencije za osiguranje Republike Srpske
za period od 01.01.2018. do 31.12.2018. godine

Broj: UO-6/19
Datum: 12.06.2019. godine

Banja Luka, jun 2019. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	4
1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE.....	6
1.1. Misija, vizija i ciljevi	6
1.2. Nadležnosti Agencije.....	7
1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura	9
1.3.1. Organi upravljanja.....	9
1.3.2. Organizaciona struktura	9
1.4. Zakonodavni okvir.....	11
2. REGULATORNE I NADZORNE AKTIVNOSTI AGENCIJE	13
2.1. Regulatorne aktivnosti	13
2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje	15
2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja	15
2.2.2. Nadzorne aktivnosti.....	19
2.2.2.1. Kontinuirani nadzor	19
2.2.2.2. Redovne i vanredne kontrole	26
2.2.2.3. Mjere nadzora.....	28
3. AKTIVNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM POTROŠAČA U OSIGURANJU.....	31
3.1. Ombudsman u osiguranju	31
3.1.1. Aktivnosti u vezi sa prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova iz osiguranja	32
3.1.2. Edukacija potrošača u osiguranju	33
3.1.3. Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju od značaja za korisnike usluga osiguranja	33
4. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA	34
4.1. Unapređenje supervizorskih praksi	34
4.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti – Aktivnosti u vezi sa postepenim uvođenjem sistema slobodnog određivanja cijena/premija	35
4.3. Informacioni sistem Agencije.....	36
4.4. Saradnja sa drugim institucijama.....	37
4.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama	37
4.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama	39
4.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja	40

Tabele

Tabela 1: Struktura zaposlenih prema nivou obrazovanja	10
Tabela 2: Specijalistička i stručna znanja zaposlenih	10
Tabela 3: Pregled izdatih dozvola, te upisa i brisanja iz registra učesnika na tržištu osiguranja, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine	17
Tabela 4: Saglasnosti, dozvole, upisi promjena podataka u registrima kod Agencije, mišljenja i potvrde, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine	19
Tabela 5: Pregled propisanih izvještaja koji se dostavljaju Agenciji.....	21
Tabela 6: Informacije/mišljenja iz kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine	24
Tabela 7: Izrečene mjere nadzora, izdati prekršajni nalozi i podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine	28
Tabela 8: Struktura prigovora/zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova po vrstama osiguranja	32
Tabela 9: Pregled rješavanja Ombudsmana po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima.....	33

UVODNA RIJEČ

Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) je osnovana zakonom, kao samostalni i nezavisni regulatorno – nadzorni organ koji djeluje u cilju zaštite prava i interesa osiguranika, trećih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, te opšteg unapređenja tržišta osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja (u daljem tekstu: tržište osiguranja). Agencija za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini Republike Srpske.

U ovom izvještaju daje se pregled aktivnosti koje je Agencija provodila u 2018. godini, u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima.

Regulatorne aktivnosti Agencije zasnivale su se prvenstveno na donošenju podzakonskih propisa iz oblasti zastupanja i posredovanja u osiguranju i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, te učešću predstavnika Agencije u izradi Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje. Smanjena je i jedinstvena osnova, koja se koristi prilikom obračuna osnovne premije osiguranja od autoodgovornosti, za 10%, te je na taj način došlo do smanjenja premije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti za sve vrste motornih vozila. Unaprijeđen je i sistematičnije uređen način rada i pravila postupka rješavanja žalbi/prigovora iz osiguranja koji su u nadležnosti Ombudsmana u osiguranju.

Pored obavljanja aktivnosti kontinuiranog nadzora učesnika na tržištu osiguranja, koje su zasnovane na identifikovanju rizika i analizi finansijskih, aktuarskih, statističkih i drugih izvještaja, u toku 2018. godine pokrenute su i 23 kontrole učesnika na tržištu osiguranja. Poseban značaj je dat kontrolama tržišnog ponašanja prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, te se 11 pokrenutih kontrola odnosilo na vanredne kontrole ovog segmenta poslovanja društava za osiguranje, zastupnika i posrednika u osiguranju. Na osnovu sprovedenih kontrola, Agencija je nalagala različite nadzorne mjere, te izdavala prekršajne naloge i podnosila zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka.

Poseban i bitan segment djelovanja Agencije predstavlja neposredna zaštita i komunikacija sa potrošačima na tržištu osiguranja, putem Ombudsmana u osiguranju i stručnih službi Agencije.

U okviru razvojnih aktivnosti, usvojen je Strateški okvir pripreme za prelazak na regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II kojim su utvrđeni prioriteti djelovanja Agencije, i to kroz tri grupe aktivnosti. Cilj je da realizacijom ovih aktivnosti i Agencija i društva za osiguranje identifikuju nivo spremnosti i potrebnih resursa za implementaciju Solventnosti II, a kako bi se minimizirali početni negativni efekti koje nosi promjena koncepta poslovanja. Treba istaći da ovaj strateški okvir polazi od zakonom propisanih nadležnosti Agencije, ne prejudicirajući rokove promjene zakonskog okvira za osiguranje u Republici Srpskoj.

Realizacijom aktivnosti pripreme društava za osiguranje u Republici Srpskoj za prelazak na regulatorni režim zasnovan na Solventnosti II, Agencija u okviru svojih nadležnosti pruža operativnu podršku procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Putem svog predstavnika u Radnoj grupi za izvještavanje i implementaciju međunarodnih obaveza iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, imenovanog

od strane Vlade Republike Srpske, Agencija prati i izvještava o aktivnostima u vezi sa provođenjem obaveza iz ove oblasti.

Kontinuirano se saraduje sa institucijama u Republici Srpskoj, BiH i inostranstvu, a posebno sa institucijama koje djeluju u okviru Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske. Nastavljena je saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i Ministarstvom za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske, a u vezi sa sistemom koordinacije procesa evropskih integracija u BiH i pripreme odgovora na dodatna pitanja na Upitnik Evropske komisije.

Direktor,
Slaven Dujaković

1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE

Agencija je osnovana 2006. godine Zakonom o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 i 47/17).

Agencija je samostalna neprofitna institucija Republike Srpske, koja za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini Republike Srpske. Sjedište Agencije je u Banjoj Luci.

1.1. Misija, vizija i ciljevi

Misija Agencije je provođenje efikasne regulacije i nadzora sektora osiguranja, odnosno:

- osiguranja (društva za osiguranje, zastupnici i brokeri¹ u osiguranju) i
- dobrovoljnog penzijskog osiguranja (društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fondovi),

s ciljem zaštite i obezbjeđenja povjerenja osiguranika, trećih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, uz stvaranje uslova za stabilno i transparentno funkcionisanje tržišta osiguranja u Republici Srpskoj.

Vizija je kontinuirani razvoj Agencije, kao nezavisnog i modernog regulatora i nadzornog tijela, u skladu sa najboljom praksom i međunarodnim standardima u ovoj oblasti.

Agencija usklađuje pravila poslovanja i rada učesnika na tržištu osiguranja (društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, zastupnici i brokeri u osiguranju, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i Zaštitni fond Republike Srpske), kao i pravila i principe nadzora sa međunarodno prihvaćenim standardima nadzora u osiguranju. Agencija vrši nadzor i preduzima mjere potrebne da se obezbijedi zakonitost rada i poslovanja učesnika na tržištu osiguranja.

U saradnji sa učesnicima na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, Agencija preduzima aktivnosti u cilju podizanja svijesti o potrebi stalnog unapređivanja poslovanja i povećavanja nivoa usklađenosti sa standardima i propisima u osiguranju.

Djelovanjem Agencije na ovim osnovama stvaraju se pretpostavke da se u Republici Srpskoj izgradi stabilno, uređeno i efikasno tržište osiguranja, koje korisnicima obezbjeđuje usluge osiguranja, na kvalitetan, pouzdan i transparentan način.

Osnovni principi na kojima se zasniva funkcionisanje Agencije su:

- ekonomičan i efikasan pristup regulaciji i nadzoru,
- objektivni i nepristrasni pristup u provođenju nadzora,
- standardizacija nadzornih procedura i

¹ Према Закону о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), посредовање у осигурању обављају брокери у осигурању (физичка лица и брокерска друштва у осигурању).

- transparentnost u obavljanju aktivnosti.

Strateški ciljevi Agencije su:

- izgradnja kompetentnosti u nadzoru i otvorenost ka konstruktivnoj interakciji sa svim zainteresovanim stranama,
- stimulisanje konkurentskog okruženja i pomoć u razvoju samoregulacije učesnika na tržištu osiguranja,
- regulacija i nadzor zasnovani na riziku - postepeno unapređivanje pristupa nadzoru pomjeranjem fokusa, sa naknadne kontrole zakonitosti poslovanja, na nadzor koji se bazira na procjeni rizika u poslovanju nadziranih lica i na upravljanju tim rizicima,
- održavanje aktivne pozicije u BiH, primjena EU i drugih međunarodnih standarda,
- povećanje povjerenja javnosti u usluge i proizvode osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja,
- izgrađivanje efektivne politike u oblasti razvoja i upotrebe ljudskih resursa,
- optimizacija procesa, procedura i razvoja u vezi sa upotrebom informacionih tehnologija.

1.2. Nadležnosti Agencije

U skladu sa zakonskim okvirom, nadležnosti Agencije mogu se grupisati na regulatorne, nadzorne, te zaštita i edukacija potrošača u osiguranju.

Agencija u okviru svojih regulatornih nadležnosti:

- donosi podzakonske propise (pravilnike, odluke, naredbe, uputstva i smjernice),
- analizira postojeću podzakonsku regulativu, sa aspekta promjena zakonskog okvira i tržišnih okolnosti,
- pokreće inicijative za promjenu zakona iz oblasti osiguranja, dobrovoljnog penzijskog osiguranja i zakona iz drugih oblasti koji su od značaja za očuvanje stabilnosti i razvoj sektora osiguranja,
- učestvuje u izradi transpozicionih i korelacionih tabela u odnosu na direktive EU iz oblasti osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u saradnji sa drugim nadležnim organima i
- vrši samoprocjenu usklađenosti domaće regulative sa Osnovnim principima osiguranja (ICP), izdatim od Međunarodne asocijacije supervizora u osiguranju (IAIS).

Nadzorne nadležnosti Agencije su:

- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za rad društvima za osiguranje i društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, te nadzor nad organizovanjem i upravljanjem dobrovoljnim penzijskim fondom/vima,

- nadzor ispunjenosti uslova za ovlašćenje i upis u registar zastupnika i brokera u osiguranju, uključujući i organizaciju stručnih ispita za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju,
- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u registar ovlašćenih aktuara,
- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje raznih odobrenja/saglasnosti učesnicima na tržištu osiguranja,
- kontinuirani nadzor (pravni, finansijsko - računovodstveni i aktuarski) učesnika na tržištu osiguranja, na osnovu analize izvještaja i druge dokumentacije koju učesnici na tržištu osiguranja dostavljaju Agenciji,
- redovne i vanredne kontrole učesnika na tržištu osiguranja,
- nadzor nad poslovanjem Zaštitnog fonda Republike Srpske,
- vođenje propisanih registara društava za osiguranje, zastupnika i brokera u osiguranju, ovlašćenih aktuara, društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova,
- razmjena informacija iz oblasti nadzora sa drugim regulatorima finansijskog tržišta u Republici Srpskoj i Federaciji BiH,
- saradnja i razmjena informacija sa institucijama supervizije osiguranja iz zemalja EU, putem koledža supervizora, a u cilju provođenja nadzornih aktivnosti društava za osiguranje koja posluju u okviru grupacija osiguravača i
- razvoj Informacionog sistema Agencije s ciljem efikasnijeg provođenja nadzornih aktivnosti.

Nadležnosti Agencije vezane za zaštitu i edukaciju potrošača u osiguranju su:

- kontinuirani nadzor nad postojanjem i primjenom internih procedura za prodaju osiguranja (zaključivanje ugovora) u društvima za osiguranje, te za rješavanje odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih suma i suma osiguranja,
- podsticaj jačanju povjerenja javnosti u usluge osiguranja (putem Ombudsmana, edukacijom, preventivnim djelovanjem i drugim aktivnostima),
- podizanje javne svijesti o koristima i potrebama za osiguranjem, kao i rizicima pokrivenim osiguranjem,
- edukacija različitih kategorija potrošača na tržištu osiguranja,
- informisanje nadležnih organa i javnosti o radu Agencije i stanju na tržištu osiguranja i
- saradnja sa drugim nadzornim organima finansijskog sektora Republike Srpske, radi očuvanja njegove efikasnosti, stabilnosti i obezbjeđenja zaštite prava svih korisnika finansijskih usluga, u skladu sa Zakonom o komitetu za koordinaciju nadzora

finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 49/09).

U svrhu efikasnog ispunjavanja svojih zakonskih nadležnosti, Agencija kontinuirano provodi i aktivnosti unapređenja rada i saradnje sa drugim institucijama i edukacije učesnika na tržištu osiguranja.

1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura

1.3.1. Organi upravljanja

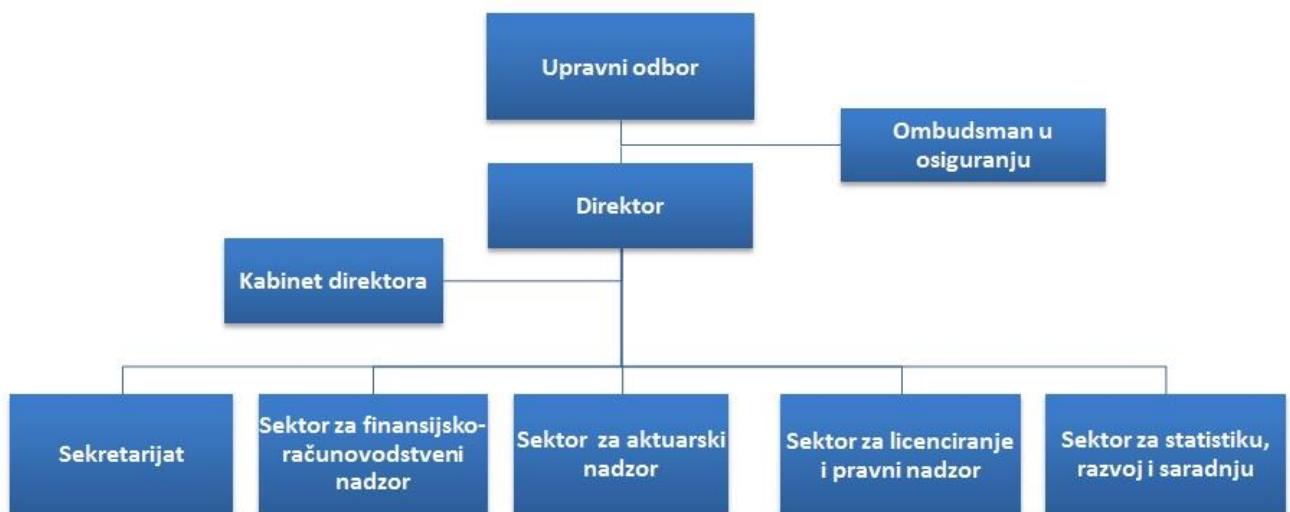
U skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, organi upravljanja i rukovođenja Agencije su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor se sastoji od predsjednika i četiri člana, koje na prijedlog Vlade Republike Srpske imenuje i razrješava Narodna skupština Republike Srpske. U toku prvog polugodišta 2018. godine, istekao je mandatni period na koji su dva člana Upravnog odbora imenovana, te je nakon toga Upravni odbor zasjedao u sastavu: predsjednik Goran Račić, diplomirani ekonomista, te članovi Boško Mekinjić, doktor ekonomskih nauka i Ranko Mijić, docent doktor ekonomskih nauka.

Direktora Agencije, na prijedlog Vlade Republike Srpske, imenuje Narodna skupština Republike Srpske. Direktor Agencije vodi poslovanje Agencije, zastupa i predstavlja Agenciju, odgovoran je za zakonit rad i poslovanje, organizuje aktivnosti Agencije i obavlja druge poslove, koji su zakonskim okvirom i Statutom stavljeni u nadležnost direktora.

1.3.2. Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Agencije daje se u nastavku.

Ilustracija br.1: Organizaciona struktura Agencije

Organizacionu strukturu čine:

- Kabinet direktora,
- Sekretarijat,
- Sektor za finansijsko-računovodstveni nadzor,
- Sektor za aktuarski nadzor,
- Sektor za licenciranje i pravni nadzor,
- Sektor za statistiku, razvoj i saradnju i
- Ombudsman u osiguranju.

U Agenciji je na dan 31.12.2018. godine bilo zaposleno 35 radnika, od čega je 32 zaposlena ili 91% sa visokom stručnom spremom iz oblasti ekonomije, prava i elektrotehnike.

U narednim tabelama daje se struktura zaposlenih u Agenciji:

Tabela 1: Struktura zaposlenih prema nivou obrazovanja

R.B.	Nivo obrazovanja	Profesionalni naziv	Broj zaposlenih
1.	SSS	Ekonomski i administrativni tehničar,	3
2.	VSS	dipl.ekonomista	16
		dipl.pravnik	8
		dipl.inž.el.tehnike	1
	Ukupno:		25
3.	Master/magistar	ekonomske nauke	7
UKUPNO:			35

Izvor: Agencija

Tabela 2: Specijalistička i stručna znanja zaposlenih

R.B.	Specijalistička i stručna znanja	Broj zaposlenih
1.	Ovlašćeni aktuari	4
2.	Ovlašćeni procjenjivači	5
3.	Ovlašćeni revizor	2
4.	Ovlašćeni interni revizor	5
5.	Ovlašćeni računovođa	5
6.	Pravosudni ispit	1

Izvor: Agencija

Etičkim pravilima i Pravilnikom o poslovnoj tajni detaljno su utvrđene sve obaveze, ograničenja i odgovornosti predsjednika i članova Upravnog odbora, direktora, kao i svih zaposlenih u Agenciji, a s ciljem transparentnog rada i postizanja većeg stepena povjerenja na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

U skladu sa Planom edukativnih aktivnosti za 2018. godinu, Agencija je nastavila sa jačanjem stručnih i profesionalnih kapaciteta. Zaposleni u Agenciji učestvovali su na domaćim i međunarodnim seminarima i simpozijumima na aktuelne teme iz oblasti:

- razvoja i nadzora osiguranja
 - novi izazovi za tržišta osiguranja,
 - osiguranja usjeva, nasada i životinja,
 - osiguranja motornih vozila - inovacioni izazovi,
 - supervizija u osiguranju zasnovana na rizicima;
- prava osiguranja
 - promovisanje regulative Evropske unije,
 - uporedna analiza prekršajnog zakonodavstva u BiH i regiji,
 - zaštita ličnih podataka prema novom zakonodavstvu u Evropskoj uniji;
- finansija
 - interna revizija i računovodstvo,
 - primjena Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 – Finansijski instrumenti,
 - sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
 - međunarodni standardi vrednovanja;
- funcionisanja javne uprave
 - praktična primjena Zakona o javnim nabavkama BiH;
- informacionih tehnologija (IT)
 - primjena informacionih tehnologija u osiguranju,
 - digitalizacija i automatizacija poslovnih procesa.

1.4. Zakonodavni okvir

Pravni okvir, kojim je uređen pravni status, nadležnosti i djelokrug rada Agencije, predstavljaju sljedeći zakoni:

- Zakon o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 i 47/17),
- Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17),
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15),
- Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09) i

- Zakon o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 49/09).

Pored zakonskog okvira, Agencija donosi i podzakonske propise koji obezbjeđuju efikasnu primjenu zakona iz oblasti osiguranja.

Zakoni i podzakonski akti kojima je uređen sektor osiguranja, dostupni su na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. REGULATORNE I NADZORNE AKTIVNOSTI AGENCIJE

2.1. Regulatorne aktivnosti

Regulatorne aktivnosti Agencije imaju za cilj očuvanje stabilnosti i razvoj sektora osiguranja u Republici Srpskoj, a odvijale su se kroz donošenje novih podzakonskih propisa i unapređenje postojećih podzakonskih propisa iz oblasti osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja.

U tom smislu, u izvještajnom periodu, doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o postupku izdavanja ovlaštenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju i upisu u registre Agencije za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 23/18);
- Pravilnik o stručnom ispitu za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju i poslova zastupanja dobrovoljnih penzijskih fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 23/18);
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 23/18);
- Pravilnik o sadržaju i načinu dostavljanja izvještaja koje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fond dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 43/18);
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju vrijednosti imovine, obračunu neto vrijednosti imovine i utvrđivanju vrijednosti obračunske jedinice dobrovoljnog penzijskog fonda („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 43/18);
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 84/18);
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o minimalnom sadržaju baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 88/18);
- Pravilnik o reviziji izvještaja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom i dobrovoljnog penzijskog fonda („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 120/18);
- Odluka o utvrđivanju i plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2019. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 120/18);
- Odluka o broju glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske za 2019. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 120/18);
- Pravilnik o Ombudsmanu u osiguranju u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 2/19);
- Uputstvo o primjeni člana 23. stav 5. Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj od 01.10.2018. godine (objavljeno na internet stranici Agencije).

U nastavku je dat pregled sadržaja podzakonskih akata, donesenih u ovom izvještajnom periodu.

Pravilnikom o postupku izdavanja ovlaštenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju i upisu u registre Agencije se propisuje dokumentacija koja je potrebna za dokazivanje ispunjavanja zakonskih uslova za dobijanje ovlaštenja i dozvola, kao i postupanje tih subjekata i Agencije prilikom upravnih postupaka koji se vode u vezi sa Zakonom o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju. Dodatno, ovim pravilnikom se propisuje i postupanje Agencije u slučaju prestanka, odnosno oduzimanja ovlaštenja i dozvola ovim subjektima nadzora, postupanje Agencije u slučaju neurednih ili nepotpunih zahtjeva, kao i u slučaju odbijanja zahtjeva.

Donošenjem Pravilnika o stručnom ispitu za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju i poslova zastupanja dobrovoljnih penzijskih fondova implementirana su pravila koja je propisao Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju. Ovim pravilnikom propisani su uslovi za polaganje stručnog ispita kod Agencije, te sticanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu potrebnog za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, te posredovanja u osiguranju, kao i vrste stručnih ispita, programi i pravila za polaganje stručnih ispita.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova propisuje se sadržaj registra društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, kao i dobrovoljnih penzijskih fondova, te način njegovog vođenja od strane Agencije. Takođe, propisano je i koji podaci iz registra će biti javno dostupni putem internet stranice Agencije.

Pravilnikom o sadržaju i načinu dostavljanja izvještaja koje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fond dostavljaju Agenciji, propisuju se specifičnosti vođenja računovodstva, sadržaj, način i rokovi sastavljanja i dostavljanja izvještaja Agenciji od strane društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova, te objavljivanje informacija.

Donošenje Pravilnika o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju vrijednosti imovine, obračunu neto vrijednosti imovine i utvrđivanju vrijednosti obračunske jedinice dobrovoljnog penzijskog fonda imalo je za cilj preciziranje načina vrednovanja imovine, odnosno da se u obračun uključe i neradni dani.

Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj smanjena je jedinstvena osnova, koja se koristi prilikom obračuna osnovne premije za sve vrste motornih vozila, za 10% (sa 396 KM na 356,40 KM), te je na taj način došlo do smanjenja premije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti za sve vrste motornih vozila. Uputstvom o primjeni člana 23. stav 5. Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj je bliže regulisano provođenje odnosno odredbe, u dijelu koji se odnosi na priznavanje prava na stečeni premijski razred na osnovu predočenog originalnog primjerka ranije polise osiguranja.

U Pravilniku o izmjenama Pravilnika o minimalnom sadržaju baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju brisane su, odnosno promijenjene odredbe kojim je jedinstveni matični broj propisan kao obavezan podatak u bazi podataka obaveznih osiguranja u saobraćaju.

Pravilnikom o reviziji izvještaja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom i dobrovoljnog penzijskog fonda propisuju se uslovi za obavljanje eksterne revizije i obavezni sadržaj izveštaja eksternog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja i drugih izvještaja društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova.

Odlukom o utvrđivanju i plaćanju doprinosa Zaštitnom fondu Republike Srpske u 2019. godini je propisan način utvrđivanja i obračuna doprinosa, te rokovi uplate doprinosa članova Zaštitnog fonda Republike Srpske u 2019. godini. Ukupan i pojedinačan broj glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske za 2019. godinu, utvrđen na bazi obračunatih i uplaćenih doprinosa svih članova Zaštitnog fonda Republike Srpske za prethodnu godinu, propisan je Odlukom o broju glasova članova Skupštine Zaštitnog fonda Republike Srpske za 2019. godinu.

Pravilnik o Ombudsmanu u osiguranju u Republici Srpskoj reguliše status i pravila postupka Ombudsmana u osiguranju Republike Srpske. Razlozi za donošenje ovog pravilnika proistekli su iz potrebe da se unaprijedi i sistematičnije uredi način rada i pravila postupka rješavanja žalbi/prigovora iz osiguranja koji su u nadležnosti Ombudsmana u osiguranju.

Svi doneseni podzakonski akti Agencije dostupni su na internet stranici Agencije.

Agencija, na internet stranici, objavljuje i nacрте podzakonskih akata, radi provođenja javne rasprave, a kako bi svi učesnici na tržištu osiguranja imali mogućnost da dostave svoje pisane komentare, mišljenja i/ili sugestije.

Pored donošenja podzakonskih akata, Agencija je, putem svojih predstavnika, učestvovala i u izradi Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje.

2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje

2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja

U periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, Agencija je, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, razmatrala i rješavala podnesene zahtjeve za izdavanje:

- dozvole za rad društvu za osiguranje,
- izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke a. b. i c. Zakona o društvima za osiguranje²,
- upis i brisanje filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH iz Registra filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH,

² Odnosi se na proširenje djelatnosti registrovanog društva za osiguranje na poslove u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b i c. Zakona o društvima za osiguranje

- izdavanje dozvole za zastupanje, te za upis i brisanje iz Registra zastupnika u osiguranju - fizičkih lica i društava za zastupanje,
- izdavanje dozvole za posredovanje, te za upis i brisanje iz Registra brokera u osiguranju – fizičkih lica i brokerskih društava,
- izdavanje ovlaštenja za obavljanje aktuarskih poslova, te upis u Registar ovlašćenih aktuara,
- izdavanje saglasnosti za izbor društva za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH za zaključivanje ugovora o reosiguranju,
- izdavanje saglasnosti za izbor nezavisnog revizora društva za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti društvu za osiguranje za emisiju akcija,
- izdavanje saglasnosti u vezi ulaganja sredstava društva za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti za imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje,
- upis organizacionog dijela društva za osiguranje u Registar društava za osiguranje kod Agencije,
- upis promjene naziva filijale društva za osiguranje iz FBiH u Registar filijala društava za osiguranje iz FBiH,
- saglasnost društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom za imenovanje člana upravnog odbora,
- saglasnost društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom na prospekt i skraćeni prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda.

Pored toga, Agencija je vršila upise promjena podataka u registrima, davala mišljenja u vezi s primjenom propisa iz osiguranja, te izdavala izvode iz registara Agencije i potvrde/dokumente sa traženim podacima za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i u druge svrhe.

U vezi sa izdavanjem dozvola za rad, te upisa i brisanja iz registara, koje Agencija vodi u skladu sa zakonom, vođeno je 264 postupka, a čija struktura je data u *Tabeli 3*.

U skladu sa zakonskim ovlaštenjima Agencija je, u izvještajnom periodu, razmatrala 62 zahtjeva za izdavanje saglasnosti i odobrenja učesnicima na tržištu osiguranju, izvršila 36 upisa promjena u registrima, uključujući i promjenu naziva filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH, te izdala 66 mišljenja (tumačenja) u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja i 109 potvrda/dokumenata/izvoda iz registra za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki, a što je predstavljeno u *Tabeli 4*.

Tabela 3: Pregled izdatih dozvola, te upisa i brisanja iz registra učesnika na tržištu osiguranja, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine

R.B.	Opis	Broj	Subjekt/Napomena	Stanje na dan 31.12.2018. godine
1.	Izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti neposrednog osiguranja	1 društvo za osiguranje iz RS	„Premium osiguranje“ a.d. Banja Luka ³	15 društava za osiguranje
	Izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b. i c. Zakona o društvima za osiguranje, te dozvole za obavljanje poslova i u vrstama osiguranja iz člana 49. stav 2. tačka a. Zakona o društvima za osiguranje, a za koje nije imalo prethodnu dozvolu.	1 društvo za osiguranje iz RS (dva postupka)	„Osiguranje Garant“ d.d. Brčko / proširenje registrovane djelatnosti na poslove u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b. i c. Zakona, te dozvola da, pored osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, obavlja poslove i u drugim vrstama osiguranja propisanih u članu 49. stav 2. tačka a. Zakona.	
2.	Upis filijale društva za osiguranje iz FBiH u Registar filijala društava za osiguranje iz FBiH	2 društva za osiguranje iz FBiH	„Central osiguranje“ d.d. Sarajevo „Grawe osiguranje“ d.d. Sarajevo	12 ⁴
	Brisanje filijale društva za osiguranje iz FBiH u Registar filijala društava za osiguranje iz FBiH	1 društvo za osiguranje iz FBiH	DD za osiguranje „VGT“ Visoko	
3.	Izdavanje dozvola za zastupanje i posredovanje, te upis i brisanje iz Registara zastupnika i posrednika/ brokera u osiguranju	125 zastupnika upisano u Registar zastupnika - fizička lica 28 zastupnika brisano iz Registra zastupnika – fizička lica	<i>Aktuelni podaci o zastupnicima dostupni na internet stranici Agencije</i>	300 zastupnika - fizička lica ⁵ od čega je 32 preduzetniče radnje
		9 preduzetničkih radnji upisano u Registar zastupnika-fizička lica 8 preduzetničkih radnji brisano iz Registra zastupnika		
		5 društava za zastupanje iz Republike Srpske upisano u Registar društava za zastupanje u osiguranju 2 društva za zastupanje iz Republike Srpske brisano iz Registra društava za zastupanje u osiguranju		

³ Premium Invest osiguranje A.D. Banja Luka je, u toku izrade ovog izvještaja, promijenilo naziv u Premium osiguranje A.D. Banja Luka

⁴ U periodu izrade ovog izvještaja, postupak brisanja jedne filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH iz Registra Agencije bio je u toku, zbog pripajanja društava za osiguranje u FBiH

⁵ Broj registrovanih zastupnika upisanih u Registar zastupnika – fizička lica obuhvata i broj zastupnika registrovanih kao preduzetnička radnja za zastupanje u osiguranju

R.B.	Opis	Broj	Subjekt/Napomena	Stanje na dan 31.12.2018. godine
		<p>4 brokera u osiguranju upisana u Registar brokera – fizička lica 72 brokera u osiguranju brisana iz Registra brokera – fizička lica</p> <p>1 brokersko društvo iz RS upisano u Registar brokerskih društava</p> <p>1 brokersko društvo (organizacioni dio banke za brokerske poslove u osiguranju) iz RS brisano iz Registra brokerskih društava</p> <p>1 filijala brokerskog društava iz FBiH brisana iz Registra brokerskih društava</p>	<p><i>Aktuelni podaci o brokerima dostupni na internet stranici Agencije</i></p> <p>„RESPECT INSO“ d.o.o. Bijeljina</p> <p>„Addiko Bank“ a.d. Banja Luka</p> <p>„UniCredit broker“ d.o.o. Sarajevo</p>	<p>35 brokera - fizička lica</p> <p>5 brokerskih društava iz Republike Srpske</p> <p>2 filijale brokerskih društava iz FBiH</p>
4.	Izdavanje ovlaštenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u Registar ovlašćenih aktuara	2 ovlašćena aktuara	<i>Aktuelni podaci o ovlašćenim aktuarima dostupni na internet stranici Agencije</i>	38 ovlašćenih aktuara

Izvor: Baza podataka Agencije

Tabela 4: Saglasnosti, dozvole, upisi promjena podataka u registrima kod Agencije, mišljenja i potvrde, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine

R.B.	Opis	Broj
1.	Saglasnost na izbor društva za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH za zaključivanje ugovora o reosiguranju	18 zahtjeva (pozitivno riješeni)
2.	Saglasnost za izbor nezavisnog revizora društva za osiguranje	16 zahtjeva (pozitivno riješeni)
3.	Saglasnost za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje	3 zahtjeva (pozitivno riješeni)
4.	Saglasnost društvu za osiguranje za emisiju akcija:	
	povećanje osnovnog kapitala	4 društva za osiguranje iz RS (3 pozitivno riješena, 1 postupak obustavljen)
	smanjenje osnovnog kapitala radi pokrića gubitka	2 društva za osiguranje iz RS (pozitivno riješeni)
5.	Saglasnost u skladu sa Pravilnikom o ulaganju sredstava društava za osiguranje	4 zahtjeva (pozitivno riješeni)
6.	Saglasnost za imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje	13 zahtjeva (12 pozitivno riješenih, 1 postupak obustavljen)
7.	Saglasnost društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom za imenovanje člana upravnog odbora	1 zahtjev (pozitivno riješen)
8.	Saglasnost društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom na prospekt i skraćeni prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda	1 zahtjev (pozitivno riješen)
9.	Upis organizacionog dijela društva za osiguranje u Registar društava za osiguranje kod Agencije	9 upisa
10.	Upis promjene naziva filijale društva za osiguranje iz FBiH u Registar filijala društava za osiguranje iz FBiH	2 upisa
11.	Upis promjena podataka u registrima kod Agencije	25 upisa
12.	Mišljenja (tumačenja) u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja	66 mišljenja
13.	Potvrde/dokumenti/izvodi iz registra za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki	109 potvrde/dokumenata/izvoda iz registra

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2. Nadzorne aktivnosti

Nadzorne aktivnosti Agencije, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, zasnivale su se na kontinuiranom nadzoru, redovnim i vanrednim kontrolama poslovanja učesnika na tržištu osiguranja. Na osnovu ovih aktivnosti Agencija je nalogala različite nadzorne mjere u skladu sa propisima.

2.2.2.1. Kontinuirani nadzor

Aktivnosti kontinuiranog nadzora, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, obavljane su praćenjem stanja i trendova na tržištu osiguranja, izvršenja naloženih mjera, načina rada i finansijskog položaja svih učesnika na tržištu osiguranja. Ove aktivnosti obavljane su kroz analizu finansijskih, aktuarskih, statističkih, nadzornih i drugih izvještaja, koje učesnici na tržištu osiguranja sastavljaju i dostavljaju Agenciji. Pregled izvještaja koji se koriste u kontinuiranom nadzoru prikazan je u Tabeli 5.

Na osnovu podataka iz dostavljenih izvještaja (Tabela 5), sačinjen je veći broj informacija i mišljenja, datih u Tabeli 6, a u kojima su izvršene:

- analize pojedinih segmenata poslovanja učesnika na tržištu osiguranja i

- identifikacija osnovnih rizika u poslovanju pojedinih učesnika na tržištu osiguranja.

Navedene informacije i izvještaji sadrže i prijedloge za dalje nadzorne aktivnosti i mjere Agencije.

Tabela 5: Pregled propisanih izvještaja koji se dostavljaju Agenciji⁶

R.B.	Izveštaj	Period dostavljanja izvještaja	Subjekt
1.	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazac NIF-DPF – Izvještaj o obračunu neto vrijednosti imovine fonda i vrijednosti obračunske jedinice fonda, - Obrazac NVIF-DPF – Izvještaj o utvrđenoj neispravnosti vrednovanja neto imovine, - Obrazac NNIF-DPF – Izvještaj o utvrđenoj neispravnosti obračuna neto vrijednosti imovine i vrijednosti obračunske jedinice, - Obrazac NSU-DPF – Izvještaj o neusaglašenosti strukture ulaganja imovine fonda 	Dnevno	Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom/kastodi banka
2.	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazac „P-D“/„P-R“/„P-F“ - Izvještaj o premiji osiguranja, - Obrazac „Š-D“/„Š-R“/„Š-F“ - Izvještaj o štetama, - Obrazac „LIKV1-D“/„LIKV1-R“ - Izvještaj o pokazateljima likvidnosti, - Obrazac „TGM-D“/„TGM-R“ - Izvještaj o mjesečnim tokovima gotovine, - Obrazac „D-ZF“ -Izvještaj o naplaćenim doprinosima, - Obrazac „Š-ZF“ -Izvještaj o odštetnim zahtjevima, - Obrazac „R-ZF“ – Izvještaj o naplati regresa - Obrasci: „U-DPF“, „O-DPF“, „A-DPF“, „UDJ“, „N-DPF“, „D-DPF“, „OHOV-DPF“ - Izvještaj o ulaganju imovine, - Obrazac „T-DPF“ - Izvještaj o vrijednosti transakcija HOV i nekopretnosti fonda, - Obrazac „NAK-DPF“ - Izvještaj o brokerskim naknadama, naknadama kastodi banke i drugim troškovima u vezi sa transakcijama fonda, - Obrazac „BČ-DPF“ - Izvještaj o broju članova (ugovora o članstvu) fonda, - Obrazac „BK -DPF“ - Izvještaj o broju korisnika fonda, - Obrazac „SČ-DPF“ - Izvještaj o strukturi članova fonda, - Obrazac „PNU-DPF“ - Izvještaj o prinosu na ulaganje. 	Mjesečno	Društva za osiguranje, Filijale društava iz FBiH, Zaštitni fond Republike Srpske, Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
3.	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazac „BS-D“/„BS-R“/„BS-ZF“ - Bilans stanja, - Obrazac „BU-D“/„BU-R“/„BU-ZF“ - Bilans uspjeha, - Obrazac „TG-D“/„TG-R“/„TG-ZF“ - Bilans tokova gotovine, - Obrazac „PK-D“/„PK-R“/„PK-ZF“ - Izvještaj o promjenama na kapitalu, - Obrazac „Aneks-ZF“ - Aneks – dodatni računovodstveni izvještaj, - Obrazac „TSO-D“ - Izvještaj o troškovima sprovođenja osiguranja, - Obrazac „TPL-D“ - Izvještaj o transakcijama sa povezanim licima, - Obrazac „TP-D“ - Izvještaj o troškovima pribave i razgraničenim troškovima pribave, - Obrazac „TU-D“ - Izvještaj o troškovima uprave, - Obrasci „MS-Ž“ i „MS-NŽ“ – Izvještaji o margini solventnosti, - Obrasci „K-NŽ“, „K-Ž“/„K-R“ - Izvještaji o kapitalu i ispunjavanju zahtjeva adekvatnosti kapitala, 	Tromjesečno	Društva za osiguranje, Zaštitni fond Republike Srpske

⁶ U navedenim izvještajima oznake imaju sljedeća značenja: D – društva za osiguranje, F- filijale društava za osiguranje iz FBiH, R – društva za reosiguranje, ZF – Zaštitni fond, ZPO – zastupnici i posrednici (brokери) u osiguranju, DDPF- dobrovoljni penzijski fond, DUDPF – društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, Ž – životna osiguranja, NŽ – neživotna osiguranja

R.B.	Izveštaj	Period dostavljanja izvještaja	Subjekt
	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazac „K-OS1“ – Izvještaj o kvalifikovanom udjelu u kapitalu ili glasačim pravima drugih finansijskih institucija, - Obrasci „K-OS2“ – Izvještaj o ulaganju u podređene dužničke instrumente i ostala ulaganja u druge finansijske institucije, - Obrasci „K-OS3“ - Izvještaj o nelikvidnim sredstvima, - Obrasci „US1“, „US2“, „US3“ – Izvještaji o ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda, - Obrazac „AUS“ - Analitika ulaganja sredstava, - Obrazac „RTP“ – Obračun razgraničenih troškova pribave osiguranja, - Obrazac „RTP-TR“ – Razgraničeni troškovi pribave osiguranja koji se priznaju kao pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, - Obrazac „POT-D“ - Izvještaj o starosnoj strukturu datih avansa, potraživanja i plasmana, - Obrazac „IVPOT-D“- Izvještaj o promjenama ispravke vrijednosti datih avansa, potraživanja i plasmana, - Obrazac „ODG-ZF“ – Izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima. 		
4.	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazac „P1-D“/„P1-R“ - Izvještaj o premiji osiguranja i mjerodavnoj premiji u samopridržaju, - Obrazac „PŽ1-D“/„PŽ1-F“ - Analitički izvještaj o premiji životnih osiguranja I, - Obrazac „PŽ2-D“ / „PŽ2-F“ - Analitički izvještaj o premiji životnih osiguranja II, - Obrazac „P-AO-D“/„P-AO-F“ - Izvještaj o premiji osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, - Obrazac „KP-D“/„KP-F“ - Izvještaj o obračunatoj premiji i naknadama po prodajnim kanalima, - Obrazac „OŠI-D“/„OŠI-F“ - Izvještaj o premiji i štetama za osiguranje od ostalih šteta na imovini, - Obrazac „Š1-D“/„Š1-R“ - Izvještaj o štetama i mjerodavnim štetama u samopridržaju, - Obrazac „Š-AO-D“/„Š-AO-F“ - Izvještaj o štetama osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, - Obrazac „RŠ-D“/„RŠ-R“ - Izvještaj o strukturi bruto rezervi za štete, - Obrazac „MR-D“/„MR-R“ - Izvještaj o matematičkoj rezervi, - Obrazac „RUD-D“/„RUD-R“ - Izvještaj o rezervi za učešće u dobiti, - Obrazac „PRŽ-D“/„PRŽ-F“ - Izvještaj o promjenama kod životnih osiguranja, - Obrazac „RP-D“ - Izvještaj o regresnim potraživanjima, - Obrazac „TRNŽ-D“/„TRNŽ-R“ - Izvještaj o neto tehničkom rezultatu za neživotna osiguranja, - Obrazac „TRŽ-D“/„TRŽ-R“ - Izvještaj o neto tehničkom rezultatu za životna osiguranja, - Obrazac „KS-D“/„KS-R“/„KS-F“/„KS-ZF“ - Izvještaj o kvalifikacionoj strukturi i broju zaposlenih, - Obrazac ZPO-D – Izvještaj o korišćenju usluga zastupnika/posrednika (brokera) u osiguranju, - Obrasci „OPP-ZPO“, „PK-ZPO“, „PZ-ZPO“ i „PR-ZPO“ – Izvještaji zastupnika i posrednika (brokera) u osiguranju i reosiguranju. - Obrazac „BS-DUDPF“/„BS-DPF“ - Bilans stanja, - Obrazac „BU-DUDPF“/„BU-DPF“ - Bilans uspjeha, - Obrazac „ODG-DUDPF“ - Izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima, - Obrazac „PK-DUDPF“ - Izvještaj o promjenama na kapitalu, 	Polugodišnje/ godišnje	Društva za osiguranje, Filijale društava iz FBiH, Zaštitni fond Republike Srpske, Zastupnici i brokери u osiguranju, Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

R.B.	Izveštaj	Period dostavljanja izvještaja	Subjekt
	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazac „TG-DUDPF“ - Bilans tokova gotovine - Izveštaj o tokovima gotovine, - Obrazac „PNI-DPF“ - Izveštaj o promjenama neto imovine, - Obrazac „BTG-DPF“ - Bilans tokova gotovine – Izveštaj o tokovima gotovine, - Obrasci „U-K-DUDPF“, „K-O-DUDPF“, „K-D-DUDPF“ - Izveštaji o ulaganju 50% osnivačkog kapitala, - Obrazac „N-DUDPF“ - Izveštaj o godišnjoj naknadi članovima organa društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, - Obrazac „P-DUDPF“ - Izveštaj o korišćenju usluga zastupanja/posredovanja. 		
5.	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazac „IBNR-LŠ-D“ - Izveštaj o riješenim štetama - Run-off trougao za IBNR, - Obrazac „IBNR-IŠ-D“ - Izveštaj o isplaćenim štetama - Run-off trougao za IBNR, - Obrazac „IBNR-RŠ-D“ - Izveštaj o rezervama za nastale prijavljene štete - Run-off trougao za IBNR, - Obrazac „IBNRB-RŠ-D“ - Izveštaj o prijavljenim štetama - Run-off trougao za IBNR, - Izveštaj nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje, - Mišljenje ovlašćenog aktuara na finansijske izvještaje društava za osiguranje, - Poslovni plan (godišnji i srednjoročni), - Godišnji izvještaj o poslovanju. 	Godišnje	Društva za osiguranje, Zaštitni fond Republike Srpske

Izvor: Baza podataka Agencije

Tabela 6: Informacije/mišljenja iz kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine

R. B.	Opis	Nadzirani subjekt
1.	Informacija o kapitalu i ispunjavanju zahtjeva adekvatnosti kapitala društava za osiguranje na dan 31.12.2017, 31.03.2018, 30.06.2018. i 30.09.2018. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
2.	Informacija o obračunu i ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2017, 31.03.2018, 30.06.2018. i 30.09.2018. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
3.	Informacija o dostavljenim mišljenjima ovlašćenih aktuara na finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju društava za osiguranje i politiku saosiguranja i reosiguranja za 2017. godinu	Sva društva za osiguranje iz RS
4.	Informacija o kontroli primjene Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj u vezi sa odobravanjem i naknadnom korekcijom premijskog razreda kod ugovaranja osiguranja autoodgovornosti	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH koja obavljaju poslove osiguranja AO
5.	Informacije o troškovima sprovođenja osiguranja za period 01.09 - 31.12.2017. godine, te mjesečne informacije o troškovima sprovođenja osiguranja u 2018. godini	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
6.	Informacija o obračunatoj premiji za period 01.01. do 31.12.2017. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
7.	Informacija o izvršenoj kontroli dostavljanja izvještaja posrednika i zastupnika u osiguranju za 2017. i za period od 01.01. do 30.06.2018. godine	Svi zastupnici i brokери u osiguranju-pravna lica i sve preduzetničke radnje
8.	Informacija u vezi ostvarivanja prava iz osiguranja od odgovornosti za motorna vozila po odštetnom zahtjevu	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
9.	Mišljenje o adekvatnosti kapitala i tehničkih rezervi društva za osiguranje u okviru postupka izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b. i c.Zakona o društvima za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS
10.	Informacija - saglasnost za plan poslovanja u oviru postupka izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja u vrstama neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačke b. i c.Zakona o društvima za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS
11.	Informacija iz nadzora tarife premija za dobrovoljno osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nezgode uz osiguranje autodgovornosti – auto nezgoda	1 društvo za osiguranje iz RS
12.	Informacija o finansijskom položaju društva za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS
13.	Informacija o kontroli tačnosti Izvještaja o štetama (Obrazac Š-D)	1 društvo za osiguranje iz RS
14.	Mišljenje na emisiju akcija	4 društva za osiguranje iz RS (5 zahtjeva)
15.	Mišljenje na izbor ovlašćenog revizora	15 društava za osiguranje iz RS (16 zahtjeva)
16.	Mišljenje na program rada i izbor direktora	1 društvo za osiguranje iz RS
17.	Mišljenje na plan poslovanja	1 društvo za osiguranje iz RS 11 društava za zastupanje u osiguranju iz RS 4 brokerska društva u osiguranju iz RS
18.	Informacija o dostavljenom planu mjera za obezbjeđenje sredstava za pokriće tehničkih rezervi	1 društvo za osiguranje iz RS

R. B.	Opis	Nadzirani subjekt
19.	Mišljenje na Plan poslovanja društva za osiguranje u vezi sa zahtjevom za izdavanje dozvole za rad u vrstama neživotnih osiguranja 11,12,13,14 i 15, odnosno u svim vrstama osiguranja propisanih u članu 49. stav 2. tačka a. Zakona, osim u vrsti 10 za koju ima dozvolu	1 društvo za osiguranje iz RS
20.	Informacija o poštivanju tarife premija osiguranja od nezgode	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
21.	Informacija o izvršenoj analizi izvještaja nezavisnih revizora za 2017. godinu	Sva društva za osiguranje iz RS
22.	Informacija o osnovnim pokazateljima poslovanja društava za osiguranje na tržištu osiguranja RS, za period 01.01 - 30.09.2018. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
23.	Mišljenje u vezi sa zahtjevom za izdavanje dozvole za rad	1 društvo za osiguranje iz RS
24.	Mišljenje o sadržaju nacrtu prospekta i skraćenog porspekta dobrovoljnog penzijskog fonda	1 društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
25.	Informacija o usklađenosti dostavljenih baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju sa Pravilnikom o minimalnom sadržaju baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju i Uputstvom o obliku i načinu formatiranja baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2.2.Redovne i vanredne kontrole

Redovne i vanredne kontrole obavljane su off-site (u prostorijama Agencije na osnovu dostavljenih dokumenata) i on-site (u prostorijama učesnika na tržištu osiguranja). Kontrole se provode prema standardizovanim supervizorskim metodologijama, koje se redovno revidiraju i usklađuju sa stečenim iskustvima u praksi i međunarodnim standardima supervizije osiguranja.

U izvještajnom periodu pokrenute su 23 kontrole, a završene su i 3 kontrole pokrenute krajem 2017. godine. Analitički pregled kontrola, prema načinu obavljanja i prema vrstama učesnika na tržištu osiguranja dat je u nastavku.

a) On-site kontrole društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijala društava za osiguranje iz FBiH i Zaštitnog fonda Republike Srpske

U skladu sa Planom redovnih kontrola za 2018. godinu, Agencija je pokrenula 9 redovnih on-site kontrole i to kod:

- 6 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj,
- 2 filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH i
- Zaštitnog fonda Republike Srpske.

U ovom izvještajnom periodu, on-site kontrole su bile usmjerene na provjeru:

- podataka koji su predmet upisa u registre koji se vode kod Agencije,
- rada organa upravljanja,
- organizacije prodaje osiguranja i primjene tarifa i uslova osiguranja kod zaključivanja ugovora o osiguranju,
- akata poslovne politike,
- politike reosiguranja,
- obračuna tehničkih rezervi,
- ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda,
- obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala,
- finansijskog i računovodstvenog aspekta poslovanja (transakcije sa povezanim licima, likvidnost, procjene bilansnih i vanbilansnih pozicija sa aspekta primjene podzakonskog propisa Agencije, visine i pokrivenosti troškova sprovođenja osiguranja i dr),
- obračuna otkupnih vrijednosti kod ugovora o životnom osiguranju,
- ugovora o osiguranju,
- ugovora o zastupanju i posredovanju u osiguranju,
- predugovornog i ugovornog informisanja osiguranika,

- procesa i ažurnosti rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih suma,
- primjene Pravilnika o postupanju društva za osiguranje u vezi sa pritužbama,
- primjene propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i dr.

Agencija je, na osnovu prethodno identifikovanih rizika u okviru aktivnosti kontinuiranog nadzora, obavila i 7 vanrednih on-site kontrola i to kod:

- 3 društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj (kod jednog društva obavljene su dvije kontrole) i
- 2 filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH (u jednoj filijali su obavljene dvije kontrole).

Predmet vanrednih on-site kontrola bio je:

- primjena Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br: 94/15), uključujući aspekt obračuna i naplate premije osiguranja i troškova u vezi sa ugovaranjem osiguranja autoodgovornosti, te davanje ponude za zaključenje ugovora o osiguranju,
- primjena člana 22. i 23. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, u vezi sa obradom i isplatom odštetnih zahtjeva iz osnova autoodgovornosti,
- ocjena usklađenosti organizacije i poslovanja filijale sa zakonskim i podzakonskim aktima, te organizacija prodaje osiguranja i
- izvršenje mjera iz prethodne kontrole.

Pored navedenog, u ovom izvještajnom periodu, završene su i 3 redovne on-site kontrole, koje su pokrenute krajem 2017. godine.

b) On-site kontrole zastupnika i brokera u osiguranju

U skladu sa Planom redovnih kontrola za 2018. godinu, Agencija je pokrenula 3 redovne on-site kontrole i to kod:

- 2 brokerska društva u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj i
- 1 društvo za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Redovne kontrole zastupnika i brokera u osiguranju bile su usmjerene na provjeru:

- podataka koji su predmet upisa u registre koji se vode kod Agencije,
- proceduralnog usklađivanja poslovanja sa zakonskim propisima,
- ugovora o posredovanju u osiguranju,
- finansijskog i računovodstvenog aspekta poslovanja i
- primjene propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Pored redovnih kontrola, Agencija je, na osnovu prethodno identifikovanih rizika u okviru aktivnosti kontinuiranog nadzora, obavila i 2 vanredne on-site kontrole i to kod:

- 1 brokerskog društva u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj i
- 1 preduzetnika za zastupanje u osiguranju.

Predmet vanrednih kontrola su poslovi zastupanja pri zaključivanju ugovora o osiguranju odgovornosti za motorna vozila.

v) *Off-site kontrole*

Agencija je izvršila 2 vanredne off-site kontrole filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH. Predmet kontrole bio je primjena Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj.

Na osnovu kontinuiranog nadzora, te on-site i off-site kontrola izrečen je veći broj različitih nadzornih mjera.

2.2.2.3. *Mjere nadzora*

U narednoj tabeli dat je sumarni prikaz izrečenih mjera nadzora, izdatih prekršajnih naloga i podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka u 2018. godini.

Tabela 7: Izrečene mjere nadzora, izdati prekršajni nalozi i podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 31.12. 2018. godine

R. B.	Vrsta mjere	Učesnik na tržištu
1.	Nalog za otklanjanje nezakonitosti/nepravilnosti	
	Usklađivanje ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi sa podzakonskim aktima u određenom roku	2 društva za osiguranje iz RS
	Privremena zabrana zaključivanja novih ugovora obaveznog osiguranja od autoodgovornosti na određenoj teritoriji	1 društvo za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Zabrana određenih finansijskih transakcija	1 društvo za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Nalog društvu za osiguranje da ovlašćeni aktuar izvrši analizu tarifa premija za određene vrste osiguranja	1 društvo za osiguranje iz RS
	Nalog društvu za osiguranje da ovlašćeni revizor dostavi dodatne izvještaje/informacije	1 društvo za osiguranje iz RS
	Obustava primjene pojedinih odredbi iz tarifa za određene vrste osiguranja	2 društva za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Dostavljanje akata poslovne politike u skladu sa podzakonskim propisima	1 društvo za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Poštivanje usvojenih akata poslovne politike	1 društvo za osiguranje iz RS 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
	Nalog za sastavljanje i dostavljanje izvještaja u skladu sa podzakonskim propisima	3 društva za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Poboljšanje informacionog sistema	2 filijale društva za osiguranje iz FBiH
Uređenje procesa rješavanja odštetnih zahjeva	1 društvo za osiguranje iz RS 4 filijale društava za osiguranje iz FBiH	

R. B.	Vrsta mjere	Učesnik na tržištu
	Poštivanje uslova i tarifa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	6 društava za osiguranje iz RS 8 filijala društava za osiguranje iz FBiH
	Dostavljanje nadzornih i statističkih izvještaja u elektronskom obliku	1 preduzetnik za zastupanje u osiguranju
	Dostavljanje analize o adekvatnosti premije za određenu vrstu osiguranja, utvrđivanje adekvatnosti tarifnih stopa, doplataka i popusta, te ostalih faktora koji značajnije utiču na obračun premije osiguranja	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Obustavljanje prakse prenosa dijela poslova osiguranja na pravna lica koja nemaju dozvolu nadležnog regulatora za obavljanje dijela ili svih poslova osiguranja u okviru djelatnosti osiguranja	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Usklađivanje poslovanja sa propisima koji regulišu zastupanje i posredovanje u osiguranju	1 brokersko društvo za osiguranje
	Ostali nalozi (obezbjeđivanje evidencija i dokumenata iz poslovanja filijale društva iz FBiH, vršenje transakcija putem računa, uređivanje akata poslovne politike u formalno-pravnom i normativnom smislu, druge mjere u vezi upravljanja rizicima, povlačenje obrazaca stroge evidencije i raspolaganje sa istim u periodu zabrane zaključivanja ugovora, procjena vrijednosti nekretnina, izmjene tarifa, usklađivanje i način vrednovanja hartija od vrijednosti, analiza troškova držanja zaliha reklamnog materijala, dostavljanje dokaza o uplati doprinosa na ime preventive, obustavljanje prakse povrata dijela naplaćene premije po osnovu utvrđenog pozitivnog teh. rezultata, knjiženja u skladu sa propisima iz oblasti računovodstva, naplata regresa u skladu sa propisima	4 društva za osiguranje iz RS (10 naloga) 5 filijala društava za osiguranje iz FBiH (13 naloga) Zaštitni fond RS (3 naloga) 1 brokersko društvo za osiguranje
	Prekršajni nalozi (prema društvu i direktoru)	
	Nepoštivanje odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u pogledu zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju (član 10. stav 1)	2 društva za osiguranje iz RS 3 filijale društava za osiguranje iz FBiH
2.	Nepoštivanje odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (član 10. stav 6)	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nepoštivanje zakonskih rokova u vezi rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nepostupanje u skladu sa propisima koji regulišu zastupanje i posredovanje u osiguranju	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nepostupanje po nalogu za otklanjanje nepravilnosti/nezakonitosti	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	
3.	Nepoštivanje odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u pogledu zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju (član 10. stav 1)	4 društva za osiguranje iz RS (6 zahtjeva) 4 filijale društva za osiguranje iz FBiH (6 zahtjeva)
	Nepoštivanje zakonskih rokova u vezi rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva	1 društvo za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nedostavljanje obavještenja, izvještaja, podataka u skladu sa propisima	1 društvo za osiguranje iz RS

Izvor: Baza podataka Agencije

Pored navedenih mjera, Agencija je na osnovu kontrole obavljanja djelatnosti zastupanja u osiguranju na stanici za tehnički pregled, koja je izvršena krajem 2017. godine, naložila fizičkom licu da prestane obavljati poslove zastupanja u osiguranju, te privrednom društvu da

onemogućiti neovlašćeno obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u svojim poslovnim prostorijama/stanica tehničkog pregleda. Takođe, Agencija je upozorila građane i privredne subjekte Republike Srpske na neovlašćeno obavljanje poslova zastupanja u osiguranju na navedenoj stanici tehničkog pregleda, te prijavila Republičkoj upravi za inspekcijske poslove neovlašćeno obavljanje djelatnosti zastupanja u osiguranju.

O uočenim nepravilnostima u poslovanju pojedinih društava za osiguranje obaviješteni su i drugi organi da, u skladu sa njihovim nadležnostima, preduzmu mjere i aktivnosti na otklanjanju istih (Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Agencija za bankarstvo Republike Srpske, Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, Republička uprava za geodetske i imovinsko – pravne poslove).

3. AKTIVNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM POTROŠAČA U OSIGURANJU

Pored nadzornih i regulatornih aktivnosti, koje su indirektno usmjerene na zaštitu potrošača u osiguranju (osiguranika, trećih oštećenih lica i korisnika osiguranja), Agencija se zaštitom potrošača bavila i u direktnoj komunikaciji sa potrošačima preko stručnih službi Agencije, kao i preko Ombudsmana u osiguranju.

Potrošači su se obraćali Agenciji podnošenjem pritužbi, žalbi, upita, zahtjeva za nadzor i drugih podnesaka, te putem posebne e-mail adrese (*potrosaci@azors.rs.ba*) otvorene u svrhu informisanja potrošača o svim bitnim pitanjima vezanima za oblast osiguranja.

Ističe se da Agencija ne može da preduzima radnje kojima se miješa u nadležnosti društva za osiguranje za utvrđivanje obaveze na isplatu odštete ili osigurane sume, visine isplaćenih ili spornih iznosa, kao ni radnje kojima se upliće u sudski postupak u pojedinačnim slučajevima. Takođe, Agencija ne može davati savjete ni preporuke u vezi sa uslugama osiguranja npr. koji ugovor o osiguranju je najbolje zaključiti i sa kojim društvom za osiguranje.

3.1. Ombudsman u osiguranju

Ombudsman u osiguranju je vansudski način rješavanja sporova iz osiguranja koji obuhvata različite radnje koje se preduzimaju radi rješavanja spora vansudski, u kom cilju može: utvrđivati da li je u procesu obrade zahtjeva kršen Kodeks poslovne etike društava za osiguranje, posredovati među stranama u sporu, donositi preporuke za jednu ili obe strane u sporu, predlagati način rješavanja sporova, ali ne može donositi konačne odluke o imovinsko - pravnim zahtjevima, jer su iste u isključivoj nadležnosti suda.⁷

Razlozi zbog kojih su se potrošači usluga osiguranja obraćali Ombudsmanu u osiguranju, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, su sljedeći:

- pitanja u vezi sa zakonskim rokovima za rješavanje po podnesenim zahtjevima,
- pitanja kako da ostvare prava iz osiguranja,
- nezadovoljstvo visinom ponuđene naknade štete/odštete,
- neblagovremene isplate ili neplaćanje nespornog dijela štete,
- nezadovoljstvo isplatom nespornog dijela štete bez saglasnosti oštećenog/osiguranika,
- ostvarivanje prava po osnovu osiguranja lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode,
- nezadovoljstvo utvrđenim stepenom invalidnosti kod osiguranja lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode,

⁷ Djelokrug rada Ombudsmana, utvrđen je Zakonom o društvima za osiguranje, Pravilnikom o Ombudsmanu u osiguranju u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 2/19), Kodeksom poslovne etike društava za osiguranje – objavljen na internet stranici, Statutom Agencije ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 2/15 i 76/16) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova u Agenciji.

- nedostatak informacija o uslovima osiguranja i problemi u vezi realizacije ugovora o osiguranju otplate gotovinskih kredita od rizika smrti, nesposobnosti za rad i nezaposlenosti korisnika kredita,
- neobavještenost o obavezi da se uz uredno i potpuno popunjen obrazac evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi, koji se koristi kao dokaz o nastupanju štetnog događaja u situaciji kada je iznos odštete manji od 500 KM, prilažu i fotografije oštećenja na vozilima kao i mjesta štetnog događaja i
- nesuglasice u vezi sa primjenom pravila o plaćanju uvećane premije („malus“) kod obnove obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, nezavisno kod kojeg osiguravača se obnavlja osiguranje.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 98 raznih pisanih podnesaka (prigovori/zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova, pritužbe i dr). Pored navedenog, stranke/potrošači u osiguranju su se obraćali dolaskom u prostorije Agencije i putem telefona, te dobile odgovarajuće informacije i savjete i sa društvom za osiguranje riješile nesuglasicu ili spor bez formalno podnesenog prigovora, odnosno pokrenutog postupka za vansudsko rješavanje pred Ombudsmanom u osiguranju. Na taj način ostvarene su 193 usmene konsultacije.

3.1.1. Aktivnosti u vezi sa prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova iz osiguranja

Od 98 zaprimljenih podnesaka, uslove za postupanje Ombudsmana u osiguranju⁸ u vansudskom postupku ispunilo je 78 podnesaka.

U narednoj tabeli data je struktura pisanih prigovora po vrstama osiguranja:

Tabela 8: Struktura prigovora/zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova po vrstama osiguranja

R.B.	Vrsta osiguranja	31.12.2017.		31.12.2018.	
		Broj prigovora	(%)	Broj prigovora	(%)
1.	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	50	54,9	50	64,1
2.	Osiguranje vozila-kasko	6	6,6	3	3,8
3.	Osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode	21	23,1	11	14,1
4.	Osiguranje života	6	6,6	4	5,1
5.	Zdravstveno osiguranje	1	1,1	4	5,1
6.	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	2	2,2	2	2,6
7.	Osiguranje od ostalih šteta na imovini			2	2,6
8.	Osiguranje kredita	2	2,2		
9.	Osiguranje od profesionalne odgovornosti	3	3,3	1	1,3
10.	Pomoć na putu			1	1,3
UKUPNO:		91	100,0	78	100,0

Izvor: Baza podataka Agencije

⁸ Prigovor je akt kojim se pokreće postupak vansudskog rješavanja spora iz osiguranja kod Ombudsmana u osiguranju. Procesna pretpostavka da se ovaj postupak pokrene je, između ostalog, da se stranka prethodno obratila društvu za osiguranje u internom žalbenom postupku, prigovorom/žalбом/pritužbom povodom podnesenog odštetnog zahtjeva/zahtjeva za isplatu naknade iz osiguranja, da nije zadovoljna kako je njen zahtjev riješen, a sa ciljem da izbjegne sudski postupak.

U strukturi pisanih prigovora, najznačajnije učešće su imali prigovori u vrsti osiguranja: obavezno osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, a što je u skladu sa učešćem premije ove vrste osiguranja u ukupnoj premiji, pri čemu su podnosioci bila treća oštećena lica.

U narednoj tabeli dat je pregled načina rješavanja po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima.

Tabela 9: Pregled rješavanja Ombudsmana po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima

Način rješavanja	Broj
Donesena odluka kojom je: utvrđeno kršenje Kodeksa poslovne etike društava za osiguranje u Republici Srpskoj i predloženo društvu za osiguranje da isto otkloni; stranci predložen način rješavanja spora, održana medijacija, postignut sporazum, stranka odustala jer je spor riješen prije formalne preporuke Ombudsmana, odgovori u vezi nesuglasice/spora, itd.	25
Nije u nadležnosti (od Ombudsmana traženo da meritorno riješi spor, vodi se sudski postupak, zahtjevi drugih lica koji ne proizilaze iz osiguranja, prigovori pravnih lica)	11
Donesena odluka da društvo za osiguranje nije prekršilo Kodeks poslovne etike	26
Preuranjen prigovor, podnosilac nema svojstvo potrošača i sl.	8
Proslijeđeno na nadzor stručnim službama Agencije	7
Proslijeđeno Ombudsmanu u osiguranju FBiH	1
Prigovori/zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova ukupno:	78
Odgovori na pitanja	15
Odgovori na pritužbe, obavještenja i dr.pisane podneske	5
Drugi podnesci ukupno:	20
UKUPNO:	98

Izvor: Baza podataka Agencije

3.1.2. Edukacija potrošača u osiguranju

Ombudsman u osiguranju je bila i predavač na jednodnevnim pripremno - edukacijskim programima za polaganje stručnog ispita za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju, u organizaciji Agencije, sa temom „Zaštita potrošača korisnika usluga osiguranja, Kodeks poslovne etike i Ombudsman u osiguranju“.

3.1.3. Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju od značaja za korisnike usluga osiguranja

Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju odnose se na provjeru postupanja društava za osiguranje u vezi sa pritužbama, a u skladu sa Pravilnikom o postupanju društava za osiguranje u vezi sa pritužbama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 10/15).

Iz dostavljenih izvještaja društava za osiguranje proizilazi da su se pritužbe, koje su osiguranici upućivali društvima za osiguranje, odnosile na rješavanje zahtjeva iz ugovora o osiguranju (visinu štete/naknade iz osiguranja) u vrstama: osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode, kasko osiguranje motornih vozila, osiguranje imovine i osiguranje od autoodgovornosti, te u dijelu i na upravljanje procesima u društvu za osiguranje.

4. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

4.1. Unapređenje supervizorskih praksi

Agencija, u cilju povećanja efikasnosti sprovođenja aktivnosti za koje je nadležna, kontinuirano radi na unapređenju i standardizaciji radnih procesa.

U ovom izvještajnom periodu, nastavljene su aktivnosti razvoja baze statističkih i finansijskih podataka i pokazatelja na nivou sektora osiguranja, te unapređenja kontinuiranog nadzora učesnika na tržištu osiguranja.

U svrhu unapređenja nadzornih aktivnosti, Agencija je u izvještajnom periodu potpisala Sporazum o pristupu podacima putem Web servisa sa Agencijom za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH (u daljem tekstu: IDDEEA). Navedenim sporazumom Agencija je dobila pristup podacima iz evidencije registrovanih motornih vozila, čime su stvorene pretpostavke za dovođenje u vezu podataka koji se dostavljaju Agenciji sa podacima o registrovanim/osiguranim vozilima koje vodi IDDEEA.

Pored navedenog, završene su i aktivnosti na metodološkom uređenju načina sintetizovanja, zaštite i obrade dostavljenih podataka iz baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH. U tu svrhu doneseno je Uputstvo za čuvanje, obradu i korištenje podataka iz baza podataka obaveznih osiguranja u saobraćaju. Ovim uputstvom uspostavljene su procedure za postupanje sa dostavljenim podacima o polisama i odštetnim zahtjevima za obavezno osiguranje od autoodgovornosti i osiguranje putnika u javnom prevozu, i to:

- njihovo čuvanje i arhiviranje,
- način zaštite baza podataka,
- određivanje ovlašćenih lica, koja će imati pristup bazama podataka, te
- obrada i zaštita ličnih podataka.

U izvještajnom periodu usvojen je Strateški okvir pripreme za prelazak na regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II. Solventnost II je novi zakonodavni i regulatorni okvir poslovanja društava za osiguranje u Evropskoj uniji, zasnovan na Direktivi 2009/138/EC, usvojen 25.11.2009. godine, a koji je počeo da se primjenjuje 1. januara 2016. godine. Strateški okvir pripreme za prelazak na Solventnost II polazi od zakonom propisanih nadležnosti Agencije, ne prejudicirajući rokove promjene regulatornog okvira za osiguranje u Republici Srpskoj. Ovim dokumentom su identifikovane aktivnosti koje je potrebno preduzeti u cilju pripreme prelaska u novi regulatorni okvir, a koje obuhvataju razvoj supervizorskih kapaciteta Agencije i sposobnosti društava za poslovanje u skladu sa kompleksnijim regulatornim zahtjevima.

Unapređenje supervizorskih praksi, koje provodi Agencija, zasnivalo se i na saradnji sa drugim nadzornim organima finansijskog sistema u Republici Srpskoj i to kroz razmjenu podataka i informacija u skladu sa zakonskim okvirom.

4.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti – Aktivnosti u vezi sa postepenim uvođenjem sistema slobodnog određivanja cijena/premija

Slobodno određivanje premija osiguranja podrazumijeva adekvatne podatke sa stanovišta vrste i obuhvata istih, ali i raspoloživost podataka za duži vremenski period. Stoga je formiranje standardizovanih/uporedivih baza podataka o ugovorima o osiguranju i o štetnim događajima iz osnova ugovora o osiguranju od autoodgovornosti bitna pretpostavka za izradu tarifa premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti u uslovima slobodnog određivanja premije.

U ovom izvještajnom periodu, a u skladu sa:

- Pravilnikom o minimalnom sadržaju baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/16, 3/18 i 88/18) i
- Uputstvom o obliku i načinu formatiranja baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju (http://www.azors.rs.ba/azors/pod_akti/),

sva društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH su počela sa dostavljanjem podataka iz svojih baza, odnosno dostavljeni su propisani podaci o ugovorima o osiguranju i o štetnim događajima iz osnova obaveznog osiguranja od autoodgovornosti za 2017. godinu. Zbog višestrukog značaja ovih podataka, Agencija je, u toku izvještajnog perioda, pregledala sve dostavljene podatke iz baza podataka za 2017. godinu, kao prvu godinu prikupljanja podataka, te je izvršila potrebne preventivne aktivnosti. Preciznije, društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijale društava za osiguranje sa sjedištem u Federaciji BiH, kod kojih je utvrđeno odstupanje od minimalnih zahtjeva propisanih prethodno navedenim pravilnikom i uputstvom, imala su obavezu da izvrše korekcije, te ponovo dostave propisane podatke o ugovorima o osiguranju i štetnim događajima iz osnova obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

Pored navedenog, u toku su aktivnosti izrade prijedloga Smjernica koje će društva za osiguranje biti dužna primjenjivati prilikom izrade sopstvenih tarifa premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti. Smjernice za izradu tarifa premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti će sadržavati korake koje društvo za osiguranje mora da preduzme prilikom izrade sopstvene tarife, te osnovne aktuarske principe kojih se mora pridržavati. Ove smjernice će biti namjenjene organima upravljanja društava za osiguranje, internim i eksternim aktuarima, licima odgovornim za informatičku podršku i ostalim licima koja učestvuju u obradi podataka, analizi i primjeni tarife. Usvajanje ovih smjernica je planirano za 2019. godinu, i to nakon razmatranja sugestija društava za osiguranje.

U okviru sveobuhvatnih aktivnosti unapređenja tržišta osiguranja od autoodgovornosti, nastavljene su aktivnosti nadzora tržišnog ponašanja prilikom zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti, koje su pokrenute krajem prethodne godine nakon donošenja Smjernica za postupanje društava za osiguranje koja posluju na tržištu osiguranja Republike Srpske prilikom zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju od odgovornosti za motorna vozila.

Agencija je, u izvještajnom periodu, usvojila Odluku o izmjeni odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 84/18). Navedenom odlukom je promijenjena jedinstvena osnova, koja se koristi prilikom obračuna osnovne premije za sve vrste vozila, koja je smanjena sa 396 KM na 356,40 KM, to jest umanjena je za 10%, te je na taj način došlo do smanjenja premije osiguranja kod svih vrsta vozila. Promjena opšteg nivoa premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti je dio sveobuhvatnih aktivnosti na pripremi društva za osiguranje za samostalno određivanje premije za obavezno osiguranje od autoodgovornosti.

4.3. Informacioni sistem Agencije

Informacioni sistem Agencije obuhvata:

1. Informativni centar – uspostavljen u skladu sa Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju radi efikasnog i brzog rješavanja odštetnih zahtjeva na osnovu šteta nastalih u saobraćajnim nezgodama upotrebom vozila.
2. Registre u skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, Zakona o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju:
 - društava za osiguranje,
 - filijala društva za osiguranje iz FBiH,
 - zastupnika i brokera/posrednika u osiguranju,
 - ovlašćenih aktuara,
3. Registre u skladu sa odredbama Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima:
 - društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i
 - dobrovoljnih penzijskih fondova.
4. E-forme - elektronsko izvještavanje društava za osiguranje, društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugih ovlašćenih učesnika na tržištu osiguranja.
5. Elektronske evidencije sjednica upravnog odbora i stručnog kolegijuma.
6. Kancelarijsko poslovanje, evidenciju nadzora, statistiku, internet stranicu - informisanje javnosti i druge pomoćne elektronske evidencije koje su razvijene za specifične poslovne procese.

Navedeni registri su javni, vode se u elektronskom obliku, a dio podataka je neposredno dostupan javnosti preko internet stranice Agencije. Usklađivanje ovih registara sa promjenama zakona i podzakonskih akata, kao i njihovo funkcionalno unapređenje, vrši se kontinuirano.

Agencija je najveći dio svojih administrativnih, opštih i kadrovskih evidencija organizovala u elektronskom obliku, tako da su različiti poslovni procesi podržani odgovarajućim aplikacijama koje su izrađene vlastitim razvojem. Uz stalno učešće zaposlenih, vrše se dorade aplikacija u cilju unapređenja i izrade novih.

U izvještajnom periodu izvršeno je usklađivanje i unapređenje dijela informacionog sistema koji se odnosi na elektronsko izvještavanje društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika (e-forme).

Kontinuirano se vrši usklađivanje svih aplikacija koje u svom poslovanju koristi Agencija sa promjenama zakona i podzakonskih akata, kao i njihovo funkcionalno unapređenje.

4.4. Saradnja sa drugim institucijama

4.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama

Nastavljena je saradnja, uspostavljena u prethodnim izvještajnim periodima, sa ministarstvima u Vladi Republike Srpske, a posebno sa: Ministarstvom finansija Republike Srpske, Ministarstvom za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske i Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske.

Saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i Ministarstvom za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske odvijala se kroz izvještavanje:

- na trećem sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između EU i BiH,
- o aktivnostima iz Akcionog plana realizacije preporuka sa prvog i drugog sastanka Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU i BiH, te kroz izvještavanje na trećem sastanku navedenog pododbora,
- o aktivnostima iz Akcionog plana realizacije preporuka sa drugog sastanka Pododbora za pravdu slobodu i bezbjednost u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU i BiH, te kroz izvještavanje na trećem sastanku navedenog pododbora,
- na trećem sastanku Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju, uključujući zaštitu zdravlja i potrošača,
- o aktivnostima iz Republičkog akcionog plana realizacije preporuka Evropske komisije iz izvještaja o BiH,
- o realizaciji preporuka FSAP misije i
- prilikom učešća u radu TAIEX Misije stručne procjene u Bosni i Hercegovini o borbi protiv terorizma i sprečavanja i borbe protiv nasilnog ekstremizma.

U toku izvještajnog perioda, nastavljena je saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i Ministarstvom za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske, a u vezi sa sistemom koordinacije procesa evropskih integracija u BiH i pripreme odgovora na dodatna pitanja na Upitnik Evropske komisije za pripremu Mišljenja o zahtjevu za članstvo BiH u EU.

Pored navedenog, saradnja sa Ministarstvom finansija Republike Srpske odvijala se i kroz:

- aktivnosti Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske (u daljem tekstu: Komitet) i

- učešće predstavnika Agencije u izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje.

U okviru aktivnosti Komiteta, Agencija je saradivala i sa Agencijom za bankarstvo Republike Srpske i Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i to kroz razmjenu podataka i informacija neophodnih za provođenje mjera iz nadzora koje je Agencija izrekla društvima za osiguranje, te organizovanje zajedničkog seminara iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Saradnja sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske zasnivala se na dostavljanju informacija i podataka u skladu sa zakonom.

Saradnja Agencije sa drugim institucijama sektora osiguranja iz BiH zasnivala se na zakonom uspostavljenoj obavezi:

- dostavljanja statističkih podataka Agenciji za osiguranje u BiH, potrebnih za izradu biltena „Statistika tržišta osiguranja BiH“ i
- razmjene informacija, dobijenih u nadzoru poslovanja filijala društava sa sjedištem u drugom entitetu, sa Agencijom za nadzor osiguranja FBiH.

Pored navedenog, Agencija je učestvovala na sastanku sa Agencijom za osiguranje u BiH i Agencijom za nadzor osiguranja FBiH, na kojem su se razmatrale mogućnosti unapređenja saradnje.

U saradnji sa Agencijom za nadzor osiguranja FBiH održan je i zajednički sastanak sa Udruženjem društava za osiguranje Republike Srpske i Udruženjem društava za osiguranje u FBiH. Na ovom sastanku je razmatrano aktuelno stanje na tržištu osiguranja, te načini provođenja mjera Agencije za nadzor osiguranja FBiH za obezbjeđenje zakonitog obavljanja poslova u vrsti obaveznog osiguranja od autoodgovornosti u FBiH, kao i nadzorne mjere i aktivnosti Agencije nakon donošenja Smjernica za postupanje društava za osiguranje koja posluju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila.

Saradnja sa Agencijom za nadzor osiguranja FBiH se odvijala i kroz učešće predstavnika Agencije na seminaru za aktuare u zajedničkoj organizaciji Agencije za nadzor osiguranja FBiH i Aktuarskog društva u BiH.

Agencija je, u toku izvještajnog perioda, nastavila saradnju i sa Biroom zelene karte u Bosni i Hercegovini, u okviru Koordinacionog odbora za provođenje mjera smanjenja neregistrovanih/neosiguranih motornih vozila. Saradnja sa Biroom zelene karte u Bosni i Hercegovini zasnivala se i na zajedničkom utvrđivanju potrebnih aktivnosti za ispunjavanje uslova pristupanja MGA sporazumu, te mogućnostima uvođenja informacione platforme o izdatim polisama osiguranja od autoodgovornosti.

U svrhu unapređenja i daljeg razvoja aktuarske djelatnosti u Republici Srpskoj održan je radni sastanak sa predstavnicima Udruženja aktuara Republike Srpske, na kojem su date smjernice za izradu aktuarskih izvještaja i mišljenja, analiziran rad aktuara u 2017. godini, te razmatrane buduće aktivnosti na izradi podzakonskih akata iz oblasti aktuarstva.

Putem svog predstavnika u Radnoj grupi za izvještavanje i implementaciju međunarodnih obaveza iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, imenovanog od strane Vlade Republike Srpske, Agencija prati i izvještava o aktivnostima u vezi sa provođenjem međunarodnih obaveza iz ove oblasti. Pored navedenog, Agencija je, u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2-1402/16 od 16.06.2016. godine, učestvovala u aktivnostima radnih tijela koja su sprovodila Procjenu prijetnje od rizika pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini.

Potpisan je Sporazum o stalnom pristupu podacima putem Web servisa sa IDDEEA, a što je već navedeno u ovom izvještaju.

4.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama

U okviru saradnje sa inostranim supervizorima, u izvještajnom periodu, ostvarena je saradnja sa:

- Agencijom za nadzor osiguranja Republike Slovenije u okviru rada Koledža supervizora Triglav grupe, u kojoj učestvuju supervizori država u kojima posluju društva za osiguranje iz Triglav grupe, te kroz učešće na konferenciji na temu: „Osiguranje u digitalnoj budućnosti“;
- supervizorima u okviru CESEE inicijative (Central, Eastern and South-Eastern European Insurance Supervision Initiative), a u okviru koje su, na redovnom sastanku, razmatrane mogućnosti smanjenja udjela osiguranja autoodgovornosti na tržištima regiona, upravljanja kvalitetom i kontrolnim aktivnostima u vezi sa primjenom nove direktive EU o distribuciji osiguranja, te razmijenjena iskustva sa sistemima procjene rizika u svrhu nadzora i
- Institucijom za finansijski nadzor Albanije, kroz učešće na radionici na temu: „Supervizija bazirana na riziku“, pri čemu su se zaposleni Agencije detaljno upoznali sa liberalizacijom tržišta osiguranja od autoodgovornosti u Albaniji i načinom obračuna premije osiguranja u tim uslovima.

Saradnja sa inostranim institucijama i strukovnim udruženjima ostvarivana je i putem učešća predstavnika Agencije na:

- XVI međunarodnom simpozijumu, u organizaciji Udruženja aktuaru Srbije i Ekonomskog fakulteta u Beogradu, na temu: „Novi izazovi na tržištu osiguranja“;
- međunarodnom forumu iz osiguranja (IIF) u organizaciji Media XPRIMM grupe na temu: „Konferencija osiguranja motornih vozila - Inovacioni izazovi“;
- radionici na temu „Supervizija bazirana na riziku“ u organizaciji Institucije za finansijski nadzor Albanije, Evropskog tijela za nadzor osiguranja i penzionih fondova (European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA) i Svjetske banke,
- studijskoj posjeti Sloveniji sa temom: „Vršenje nadzora nad obveznicama za prijavljivanje sumnjivih transakcija u vezi pranja novca“ u sklopu IPA 2013 Twinning projekta,

- 8. godišnjoj konferenciji EIOPA-e na temu: „Osiguranje i penzije: Obezbjedujući budućnost“,
- stručnom skupu Srpski dani osiguranja u organizaciji Udruženja osiguravača Srbije,
- sastanku visokog nivoa u vezi sa strateškim reakcijama supervizora na izazove u tržištima osiguranja jugoistočne Evrope, u organizaciji institucije za nadzor finansijskog tržišta Austrije.

Nezavisno od navedenih pojedinačnih aktivnosti saradnje sa inostranim institucijama, Agencija se generalno susreće za nizom problema, prilikom realizacije aktivnosti međunarodne saradnje, odnosno prilikom identifikacije u međunarodnim odnosima kao jedine institucije nadležne za nadzor osiguranja učesnika na tržištu osiguranja Republike Srpske i zakonom ovlašćene da potpisuje međunarodne sporazume o saradnji iz oblasti osiguranja.

Problem proizilazi iz načina tumačenja odredbe člana 9. Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04), koji sadrži odredbe o međunarodnim odnosima, pri čemu se ne uzima u obzir cjelokupan zakonski okvir iz oblasti osiguranja u RS, FBiH i BiH, ali i iz predstavljanja predstavnika Agencije za osiguranje u BiH prilikom ostvarivanja međunarodne saradnje. Navedeno je, pored ostalog, i uzrok što Agencija nije još primljena u Međunarodnu asocijaciju supervizora u osiguranju (IAIS) i nisu potpisani memorandumi o saradnji sa supervizorima iz zemalja, iako je Agencija preduzimala aktivnosti zasnovane na zakonskom okviru.

4.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja

Agencija je organizovala edukaciju i ispitni rok za polaganje stručnog ispita, potrebnog za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju i brokera u osiguranju, i to jedan redovni i dva vanredna ispitna roka. Edukacija je obuhvatala program predviđen propisima. Stručni ispit je u redovnom roku položilo 78 kandidata, a u dva vanredna roka ukupno 94 kandidata. Imena kandidata koji su položili stručni ispit objavljena su na internet stranici Agencije.

Za potrebe edukacije zaposlenih u društvima za osiguranje, te zastupnika i posrednika u osiguranju, a u cilju jačanja profesionalnih standarda, Agencija je organizovala seminarna na temu: „Unapređenje izvještavanja učesnika na tržištu osiguranja u funkciji preventivnog djelovanja supervizora“.

U cilju uspješnije primjene propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, Agencija prati i utvrđuje potrebe za edukacijom obveznika iz oblasti osiguranja, te u saradnji sa drugim institucijama Republike Srpske i strukovnim udruženjima organizuje seminare i radionice iz ove oblasti. Za potrebe edukacije učesnika na tržištu osiguranja, a u cilju jačanja profesionalnih standarda, Agencija je u izvještajnom periodu učestvovala na 10. Forumu sprečavanja pranja novca, finansiranja terorističkih aktivnosti i borba protiv korupcije na temu: „Pristup nadzoru SPN/FTA zasnovan na riziku u osiguranju“, u okviru koje je predstavnik Agencije održao i prezentaciju.

Takođe, Agencija je u saradnji sa Agencijom za bankarstvo Republike Srpske i Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske organizovala seminar na temu: „Primjena Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u sektoru hartija od vrijednosti, osiguranja i mikrokreditnih organizacija“.

Predstavnik Agencije je, na godišnjoj konferenciji: „Interna revizija - trend razvoja u BiH“, održao predavanje o funkciji interne revizije zasnovane na zahtjevima Solventnosti II, a u okviru kojeg su prezentovani zahtjevi koje Solventnost II postavlja prema funkcijama iz sistema upravljanja, te mogućnosti usklađivanja sa ovim zahtjevima na aktuelnom nivou razvijenosti društava za osiguranje iz Republike Srpske.

Agencija je u saradnji sa spoljnim partnerom („COFUS Assistance & Consulting“ d.o.o. Banja Luka) organizovala 7. godišnju konferenciju o osiguranju na temu: „Loss Adjuster u funkciji podrške sektoru šteta i osiguranje u digitalno doba“.

U okviru aktivnosti povećanja javne svijesti o značaju osiguranja, Agencija je uzela učešće na sastanku na temu: „Mogući modeli osiguranja za upravljanje rizicima od poplava/prirodnih nepogoda sa posebnim akcentom na poplave u tri pilot opštine“ organizovanim u sklopu projekta kojeg implementira razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

Informisanje i edukacija učesnika na tržištu osiguranja i javnosti vršena je i putem internet stranice Agencije, i to kroz redovno objavljivanje:

- izvještaja o stanju u sektoru osiguranja i izvještaja o radu Agencije i
- usvojenih podzakonskih akata i podzakonskih akata u pripremi.